BIULETYN

lipiec–wrzesień 2026 | nr 3/2026

ZMARŁA IRENA JANUS-OLCHOWIK (1946–2026)

10 września 2026 roku w Darwin (NT), w wieku 80 lat, odeszła **Irena Janus–Olchowik** – pianistka, organistka, akompaniatorka, nauczycielka muzyki i animatorka życia polonijnego w Wiktorii. Zasłużona członkini Polonii wiktoriańskiej i działaczka społeczna wielu organizacji polonijnych.

Urodziła się 22 marca 1946 roku w Greven w Niemczech, gdzie jej rodzice – jako byli przymusowi pracownicy – znaleźli się po zakończeniu II wojny światowej. W 1950 roku wraz z rodzicami wyemigrowała do Australii. Ukończyła studia licencjackie i podyplomowe z zakresu nauczania muzyki na Uniwersytecie w Melbourne. W latach 1968–1980 pracowała w Wydziale Muzycznym wiktoriańskiego Departamentu Edukacji.

Już we wczesnych latach związała się z polską społecznością, dzieląc się z innymi talentem i umiejętnościami oraz współtworząc życie kulturalno-społeczne Polonii wiktoriańskiej. W 1955 roku dołączyła do harcerstwa, gdzie w późniejszych latach pełniła m.in. funkcje wodza zuchów, drużynowej I Drużyny im. Emilii Plater w Yarraville, instruktorki oraz członkini Zarządu Okręgu ZHP. Wydała pierwszy śpiewnik harcerski „Z piosenką w plecaku” (1979), który dystrybuowano w Australii i na świecie. Pomagała także przygotowywać hufiec „Podhale” w Melbourne do występów muzycznych podczas wydarzeń polonijnych.

Od 1970 roku dbała o oprawę muzyczną, grając na organach podczas niedzielnych polskich mszy świętych w kościele św. Ignacego w Richmond. Przez ponad 30 lat była także członkinią Polskiego Komitetu Parafialnego przy kościele św. Ignacego w Richmond.

Podczas polonijnych wydarzeń religijnych uświetniała swoją grą uroczyste msze święte, odbywające się m.in. w katedrze św. Patryka w Melbourne, Polskim Sanktuarium Maryjnym w Essendon, a także mszę podczas Kongresu Eucharystycznego z papieżem Janem Pawłem II na stadionie MCG w 1986 roku.

Była akompaniatorką głównej solistki **Zespołu Pieśni i Tańca „Polonez”** (1967–1972), a także współzałożycielką i dyrektorką muzyczną **Zespołu „Dorotki”**, działającego przy Zespole „Polonez”. Była również akompaniatorką **Zespołu „Wesoły Tułacz”**, znanego także jako Orkiestra „Poloneza”. Z jej inicjatywy wydano płyty „Polonez śpiewa” (1972), „Kto stworzył” (1978) i „Nie dam koguta” (1981).

3

Była członkinią **Zespołu „Iry–Miry–Danki”**, który tworzyła z Danutą Wołczko-Smołuchą, Ireną Śliwińską i Mirosławą Żylińską w latach 1961–1999. Była pianistką, wokalistką i aranżerką repertuaru tego niezwykle popularnego zespołu, występującego na wielu scenach polonijnych w Australii.

Była członkinią zespołu organizacyjnego Konkursu Piosenki o Tematyce Religijnej **„Sacrosong”** (1970–78), pełniąc funkcję kierownika muzycznego i aranżerki.

Była członkinią zespołu organizacyjnego koncertu „List do Papieża” (Dallas Brooks Hall, 28.06.1986), pełniąc funkcję akompaniatorki. Koncert poprzedził pielgrzymkę Ojca Świętego Jana Pawła II do Australii.

4

Uczestniczka niezliczonych wydarzeń kulturalnych organizowanych z udziałem czołowych artystów polonijnych w Melbourne. Była członkinią Komitetu Organizacyjnego Festiwalu Polskiej Kultury i Sztuki PolArt 1997 w Melbourne.

W latach 1967–1999 uczyła śpiewu w Polskiej Szkole im. Tadeusza Kościuszki w Melbourne.

Była wieloletnią członkinią prezydium **Federacji Polskich Organizacji w Wiktorii** (1976–2020), przez ponad 25 lat pełniącą funkcję koordynatorki ds. wydarzeń kulturalnych i czynnie angażującą się w organizację ważnych dla Polonii wiktoriańskiej wydarzeń kulturalno-patriotycznych.

Przez blisko 50 lat pełniła funkcję prezeski **Towarzystwa Muzycznego im. Fryderyka Chopina w Wiktorii**, z którym związana była od lat 60. XX wieku. Rozwijała działalność koncertową i edukacyjną Towarzystwa, wspierając szczególnie młodych muzyków i stwarzając im możliwości publicznych występów. W latach 90. organizowała m.in. kameralne wieczory kolęd „Chopin’s Christmas Cocktails”, a także koncerty w swoim domu. Była organizatorką młodzieżowego koncertu z okazji 150. rocznicy śmierci Fryderyka Chopina (1999) oraz koncertów i wydarzeń poświęconych twórczości polskiego kompozytora, odbywających się w ramach obchodów dwusetnej rocznicy jego urodzin (2010). Organizowała recitale wybitnych

pianistów, warsztaty dla młodych muzyków oraz występy reprezentantów Towarzystwa podczas Polskiego Festiwalu na Federation Square.

5

6

Przez wiele lat była związana z **Polskim Chórem „Syrena" w Melbourne** jako akompaniatorka (1960–1964) oraz dyrygentka chóru w latach 1975–1977 i 2014–2020. Pod jej dyrekcją chór „Syrena" występował podczas ważnych dla Polonii wydarzeń, m.in. 75. rocznicy Zbrodni Katyńskiej, dorocznej Akademii Trzeciomajowej oraz 30-lecia Domu Polskiego „Syrena" w Rowville.

Pracę społeczną na rzecz Polonii zakończyła w 2019 roku z racji pogarszającego się stanu zdrowia oraz wyjazdu z Melbourne do Darwin.

7

Laureatka wyróżnień: Medalu Rady Naczelnej Polonii Australijskiej za wieloletnią pracę społeczną na rzecz Polonii (2010); dyplomu przyznanego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP za wybitne dokonania na rzecz promocji dziedzictwa polskiego kompozytora Fryderyka Chopina (2011); Odznaki „Zasłużony dla Kultury Polskiej" przyznanej przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP (2015).

Rodzinie i przyjaciołom śp. Ireny Janus-Olchowik składamy najszczersze wyrazy współczucia. Wieczny odpoczynek racz dać Jej Panie.

Zdjęcia: 1. Przyjęcie bożonarodzeniowe Polskiego Biura Opieki Społecznej „PolCare"; 2. Uroczystości Święta Wojska Polskiego. Od lewej: Irena Janus-Olchowik, Jerzy Wiesław Fiedler, Andrzej Nowak, Zofia Dublaszewski, Stanisław Jabłoński, Bogdan Płatek. Polskie Sanktuarium Maryjne w Essendon, sierpień 2014 (fot. Puls Polonii); 3. „Iry-Miry-Danki". Irena Janus-Olchowik siedzi przy fortepianie (fot. MAPA); 4. Artyści występujący w koncercie „Polska biesiada". Górny rząd (od lewej): Daniela Antas, Stanisław Jakubicki, Alex Staśkowski, Michał Michalski, Ryszard Mataski, Grażyna Krajewski. Dolny rząd (od lewej): Stanisława Mielnik, Gwidon Borucki, Irena Janus-Olchowik, Roman Syrek, Danuta Wołczko-Smołucha. Klub Polski w Albion, 29.11.1988 (archiwum Stanisława Jakubickiego); 5. Koncert Rafala Luszczewskiego, Melba Hall, Parkville, 18 września 2011; 6. Podopieczni Towarzystwa Muzycznego im. Fryderyka Chopina w Wiktorii podczas występu na Festiwalu Polskim na Federatiom Square. Akompaniuje Irena Janus-Olchowik (fot. FB Polish Festival); 7. Chór „Syrena" z dyrygentką Ireną Janus-Olchowik. Koncert kolęd w 2015 roku (archiwum Jana Zamory).

PROMOCJA POLSKIEGO WYDANIA BROSZURY „BEING PREPARED AS A FAMILY DECISION-MAKER”

9 września 2026 roku Polskie Biuro Opieki Społecznej „PolCare” oraz Federacja Polskich Organizacji w Wiktorii we współpracy z Palliative Care Victoria zorganizowały specjalny lunch dla społeczności polonijnej, podczas którego oficjalnie zaprezentowano polskojęzyczne wydanie broszury „Gotowość podejmowania decyzji w imieniu członka rodzin” (eng. „Being Prepared as a Family Decision–Maker”.

W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele społeczności polonijnej, seniorzy, opiekunowie, liderzy organizacji społecznych oraz reprezentanci Palliative Care Victoria – Kate Johnson, Amy Noble i Tonina Gucciardo-Masci. Federację Polskich Organizacji w Wiktorii reprezentowała Elżbieta Dziedzic, a zarząd „PolCare” – sekretarz Lidia Witko i skarbnik Grażyna Galas.

1. Od lewej: Magdalena Augustyniak, Kate Johnson, Lidia Witko, Bożena Iwanowski OAM, Rosemary Fenech, Tonina Gucciardo-Masci, Elżbieta Dziedzic, Grażyna Galas (fot. FB PolCare); 2. Uczestnicy wydarzenia.

Spotkanie było ważną okazją do rozmowy na temat opieki paliatywnej, planowania opieki na przyszłość oraz często trudnej roli członków rodziny, którzy mogą zostać postawieni przed koniecznością podejmowania decyzji dotyczących opieki zdrowotnej w imieniu bliskiej osoby.

Program rozpoczął się od tradycyjnego Acknowledgement of Country, po którym uczestników serdecznie powitała Bożena Iwanowski OAM, dyrektor generalna „PolCare”. Podczas wydarzenia podkreślono wieloletnią współpracę wiktoriańskiej federacji z Palliative Care Victoria, która rozpoczęła się wiele lat temu dzięki wspólnej inicjatywie z Ethnic Communities’ Council of Victoria (ECCV), mającej na celu zwiększenie wiedzy społeczności polskiej na temat opieki paliatywnej oraz wsparcia, jakie może ona zapewnić osobom chorym i ich rodzinom.

Następnie głos zabrała Tonina Gucciardo–Masci, która omówiła inicjatywę „Being Prepared as a Family Decision–Maker” oraz proces opracowania polskojęzycznej wersji broszury, w którym po stronie „PolCare” zaangażowane były Magdalena Augustyniak i Grażyna Tyszka.

Ważnym momentem spotkania była oficjalna prezentacja polskiego wydania broszury, której dokonała Kate Johnson, członkini zarządu Palliative Care Victoria. Przedstawiciele Palliative Care

Victoria przedstawili założenia publikacji oraz podkreślili znaczenie zapewniania osobom z różnych środowisk kulturowych dostępu do informacji, które są przedstawione w przystępny sposób, jak i dostosowane do ich potrzeb kulturowych.

Nowo przetłumaczona broszura stanowi cenne źródło informacji dla polskojęzycznych rodzin. W jasny i przystępny sposób wyjaśnia, jak członkowie rodziny mogą przygotować się do odpowiedzialności związanej z podejmowaniem decyzji w imieniu bliskiej osoby, która może nie być już w stanie samodzielnie podejmować decyzji dotyczących własnej opieki zdrowotnej lub komunikować swoich życzeń.

Chcielibyśmy również serdecznie podziękować członkom naszej grupy GSS Sport Group, którzy z dużym zaangażowaniem wzięli udział w sesji zdjęciowej do broszury. Ich udział, entuzjazm i gotowość do wsparcia projektu pomogły nadać polskiej wersji publikacji bardziej autentyczny i przyjazny charakter oraz sprawiły, że lepiej odzwierciedla ona naszą społeczność. Jesteśmy bardzo wdzięczni wszystkim członkom grupy za udział w tym ważnym projekcie.

Po prezentacji broszury uczestnicy zostali zaproszeni na lunch i nieformalne rozmowy. Była to okazja do zadawania pytań, dzielenia się doświadczeniami oraz bezpośredniej rozmowy z przedstawicielami Palliative Care Victoria.

Broszura dostępna jest bezpłanie na stronie **www.pallcarevic.asn.au/page/728/what-is-palliative-care-polish**.

VICTORIA AWARDS DAY 2026

1 lipca 2026 roku w Domu Polskim „Syrena" w Rowville odbyła się gala wręczenia medali Victoria Awards Day 2026 – wyróżnień przyznawanych osobom, które z oddaniem, bezinteresownością i wielkim sercem niosą pomoc innym.

W wydarzeniu, którego organizatorem był urząd miasta Knox, wzięli udział przedstawiciele partii liberalnej: poseł Kim Wells MP – reprezentujący Rowville w Parlamencie Wiktoriańskim, Nick McGowan MP – minister ds. środowiska i minister ds. służb ratowniczo-gaśniczych w Gabinecie Cieni, Max Williams – kandydat liberałów dla dzielnicy Rowville i David Kitchen MP – kandydat liberałów dla Bayswater. Galę prowadziła Deirdre Diamante – liberalna przedstawicielka Metropolitalnego Regionu Północno-Wschodniego.

W gronie 54 wyróżnionych społeczników z różnych społeczności znaleźli się również Polacy: **Jadwiga Bretes** i **Eugenia Janik** ze Stowarzyszenia Polaków Wschodnich Dzielnic Melbourne oraz **Halina Pęczek** i **Bogdan Stanikowski** z Klubu Polskiego Seniora w Rowville.

Gala Victoria Awards Day 2026 była wieczorem pełnym wzruszeń, wdzięczności i refleksji nad tym, jak ogromną rolę odgrywają wolontariusze w budowaniu silnych, życzliwych i zjednoczonych społeczności.

Źródło: FB Dom Polski „Syrena", Rowville, FB Seniors Rowville, FB Kim Wells MP, Małgorzata Moszczyńska
Zdjęcie (s. 5): Od lewej: Małgorzata Walerian (dyrektor finansowy SPWD), Eugenia Janik, dr Marek Kijek (dyrektor–sekretarz SPWD), Jadwiga Bretes, Max Williams, Joanna Karow (prezes SPWD), Kim Wells MP (źródło: FB Dom Polski Syrena, Rowville)

ZESPÓŁ „POLONEZ" W DOMU ORŁA BIAŁEGO

Dom Ora Białego w Breakwater ożył przy dźwiękach polskiej muzyki i spektakularnych polskich tańców ludowych w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca „Polonez" z Melbourne!

W niedzielę, 26 lipca, polska społeczność w Geelong oraz nasi przyjaciele mieli przyjemność gościć w Domu Orła Białego młodzież z Zespołu Pieśni i Tańca „Polonez" z Melbourne. Byłem niezwykle zaszczycony, mogąc tego niedzielnego popołudnia, podczas występu „Poloneza", gościć w progach Domu Orła Białego również Pana Jana Kutypę – prezesa Klubu Polskiego w Albion, przedstawicieli Federacji Polskich Organizacji w Wiktorii (PCCV), a także prezesa Augustyna Bastowskiego i wiceprezesa Edwarda Szymańskiego przedstawicieli Związku Ziem Wschodnich II RP w Melbourne.

Publiczność podziwiała występy młodszych i starszych tancerzy, którzy zaprezentowali polskie tańce ludowe z różnych regionów kraju. „Dorotki", grupa wokalna „Poloneza", zaśpiewała również wiele utworów, które przywołały najpiękniejsze wspomnienia u starszych członków naszej polskiej społeczności. W tym roku Polonia w Geelong świętuje siedemdziesiątą piątą rocznicę przybycia naszych rodziców i dziadków do Geelong – ludzi, którzy przyjechali tu z sercami pełnymi nadziei i niezłomną determinacją, by utrzymać polskiego ducha przy życiu. Wspólnie zbudowali prężną społeczność, która stała się naszą ostoją i dumą, tutaj, w Geelong.

Na początku tego roku, wraz z żoną Krysią mieliśmy zaszczyt uczestniczyć w Polskim Balu Debiutantek w Malvern Town Hall. To właśnie tam mieliśmy ogromny przywilej podziwiać występ Zespołu „Polonez" z Melbourne. Powiedzieć, że ich występ był wspaniały, to jak nic nie powiedzieć. Gdy muzyka przybrała na sile, a tradycyjne spódnice zawirowały w tańcu, przeniosłem się myślami do późnych lat 60. poczułem tę samą zapierającą dech w piersiach magię, towarzyszącą mi, gdy jako młody chłopak oglądałem występ legendarnego Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze" w Her Majesty's Theatre w Melbourne. Przez chwilę, patrząc tego wieczoru w Malvern Town Hall na młodych tancerzy i śpiewaków „Poloneza", poczułem głębokie zakorzenienie w ponadczasowych rytmach polskiej ojczyzny naszych rodziców – tej samej, o której tak czule opowiadali nam, gdy dorastaliśmy tutaj, w Geelong.

To właśnie tamten wieczór natchnął mnie do zaproszenia tej wspaniałej trupy młodych artystów, aby podzielili się z nami swoim talentem. Sądząc po komentarzach, jakie usłyszałem od gości po zakończeniu występów, jestem przekonany, że to popołudnie poruszyło coś głębokiego w sercu każdego z obecnych. Tchnęło ono nowe życie w ukochane tradycje, które nasi rodzice i dziadkowie starali się pielęgnować przez dziesięciolecia – piękny rozdział polskiej kultury tutaj, w Geelong, który niestety wyciszył się w 2021 roku, kiedy to nasz własny zespół taneczny „Krakowiak" przestał istnieć, ale który wciąż tak żywo trwa w naszych wspomnieniach.

Pragnę wyrazić moją głęboką wdzięczność pani Basi Czech OAM, Dyrektor Artystycznej Zespołu Pieśni i Tańca „Polonez" z Melbourne, oraz wszystkim 45 członkom zespołu za to, że zgodzili się stać integralną częścią naszego historycznego kamienia milowego, który świętujemy w tym roku: jubileusz 75-lecia osiedlenia się polskich migrantów w naszym ukochanym Geelong.

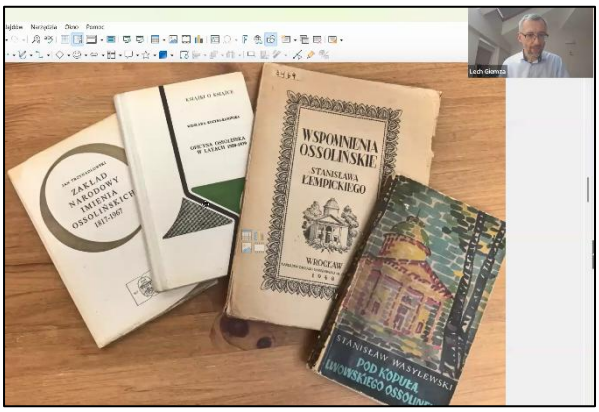
Tekst: Henryk Szkuta | **Zdjęcia:** FB Polonez Song and Dance Ensemble

PODSUMOWANIE CYKLU WEBINARIÓW EDUKACYJNYCH

W 2026 roku Dział Szkolny Federacji Polskich Organizacji w Wiktorii zrealizował cykl pięciu webinariów skierowanych do nauczycieli, edukatorów i rodziców. Projekt został zorganizowany dzięki wsparciu otrzymanemu z Instytutu Rozwoju Języka Polskiego ze środków budżetu państwa. Spotkania poświęcone były różnorodnym zagadnieniom związanym z edukacją, kulturą, historią i nowoczesnymi technologiami, a ich celem było dostarczenie uczestnikom wiedzy oraz praktycznych materiałów przydatnych w pracy z dziećmi i młodzieżą.

Cykl rozpoczął się 30 kwietnia 2026 roku webinarium poświęconym narzędziom sztucznej inteligencji w pracy nauczyciela polonijnego. Magdalena Delport z Polskiej Szkoły Sobotniej im.

Marszałka Józefa Piłsudskiego w Rowville pokazywała możliwości wykorzystania AI w przygotowywaniu zajęć, tworzeniu materiałów edukacyjnych i wspieraniu codziennej pracy nauczyciela. Podczas webinarium zademonstrowała proces tworzenia materiałów z wykorzystaniem Gemini.

20 maja 2026 roku uczestnicy przenieśli się w świat polskiego dziedzictwa kultury, poznając Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Spotkanie odbyło się w 200. rocznicę śmierci jego założyciela, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego. Dr. hab. Lech Giemza z Katedr Literatury Polskiej XX i XXI wieku Katolickiego Uniwersytetu Katolickiego przybliżył historię i znaczenie Ossolineum oraz jego rolę w zachowaniu i upowszechnianiu polskiego dziedzictwa narodowego.

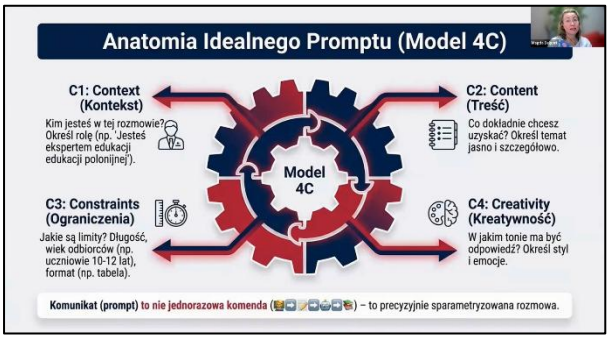
Kolejne spotkanie, 10 czerwca 2026 roku, poświęcone było współczesnej literaturze dziecięcej i młodzieżowej. Przewodniczkami po świecie książek były Dorota Koman, ambasadorka kampanii czytelniczej Fundacji „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom", oraz Ewelina Ellsmore, promotorka czytelnictwa, nauczycielka i dyrektorka Liverpool Polish Saturday School z Nowej Południowej Walii. Prelegentki zaprezentowały wybór współczesnych książek, które nie tylko rozwijają wyobraźnię, ale również uczą wartości, poszerzają wiedzę i rozbudzają zainteresowania młodych czytelników. Wśród omawianych publikacji znalazły się książki dotyczące m.in. przyrody i zwierząt, sztuki, kina, sportu oraz świata polskich i australijskich zwierząt.

Ważnym elementem spotkania były wskazówki dotyczące rozwijania nawyku czytania. Prelegentki zachęcały rodziców i dziadków do codziennego czytania dzieciom przez co najmniej 20 minut, podkreślając znaczenie wspólnego odkrywania świata książek i budowania pozytywnych skojarzeń z lekturą. Polecały również korzystanie ze „Złotej Listy" Fundacji „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom", zawierającej starannie wyselekcjonowane i zrecenzowane książki dla dzieci i młodzieży w różnym wieku.

15 lipca 2026 roku odbyło się webinarium historyczne zatytułowane „Podróż po II Rzeczypospolitej". Historyk Grzegorz Nowak z Działu Kształcenia na Odległość Liceum Ogólnokształcącego im. Komisji Edukacji Narodowej ORPEG w Warszawie wcielił się w

rolę przewodnika, który zabrał uczestników w niezwykłą podróż po Polsce okresu międzywojennego. Trasa prowadziła m.in. przez Gdynię, Poznań, Katowice, Kraków, Zakopane, Centralny Okręg Przemysłowy w Stalowej Woli, Lwów, Wilno i Warszawę. Podczas wirtualnej podróży wykorzystywano różne środki transportu charakterystyczne dla epoki – m.in. statek MS „Batory", samolot, pociągi Lux-torpeda i Pm36-1, a także rower i motocykl Sokół 1000. Uczestnicy poznawali miejsca i związane z nimi wydarzenia, a także klimat życia społecznego i kulturalnego II Rzeczypospolitej. Prelegent przedstawił również przydatne materiały, linki do muzeów i filmów edukacyjnych, które mogą być wykorzystane w pracy dydaktycznej w szkołach polonijnych.

Ostatnie spotkanie cyklu odbyło się 20 sierpnia 2026 roku i stanowiło powrót do tematyki sztucznej inteligencji. Magdalena Delport z Polskiej Szkoły Sobotniej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Rowville kontynuowała temat rozpoczęty podczas pierwszego webinaru, prezentując kolejne narzędzia AI przydatne w pracy nauczyciela polonijnego. Uczestnicy mogli bliżej poznać platformę MagicSchool AI, oferującą około 80 różnych narzędzi wspierających pracę edukacyjną, oraz Claude AI, które szczególnie dobrze radzi sobie z analizowaniem dłuższych tekstów i przygotowywaniem prezentacji.

Nagrania wszystkich webinariów zrealizowanych w tym roku, a także w poprzednich latach, są dostępne na kanale YouTube Federacji Polskich Organizacji w Wiktorii (@PCCV), w playliście „Webinaria edukacyjne". Zachęcamy do oglądania.

Tekst: Justyna Tarnowska | **Zdjęcia:** sceeny z nagrań spotkań

MELBOURNEŃSKA KONFERENCJA METODYCZNA

W dniach 18–20 września 2026 roku w siedzibie Polskiego Biura Opieki Społecznej „PolCare" w Mount Waverley odbyła się konferencja metodyczna dla polonijnych nauczycieli i edukatorów w Wiktorii. Program spotkania obejmował wykłady, warsztaty oraz prezentacje dotyczące nauczania języka polskiego, metod aktywizujących, pracy z uczniami i współpracy z rodzicami.

W gronie prelegentów znaleźli się eksperci z Polski, Australii i Ameryki. Agnieszka Kaczmarczyk – pedagog, trenerka III stopnia i superwizorka Stowarzyszenia KLANZA oraz prezeska oddziału KLANZA w Poznaniu – poprowadziła zajęcia „Teatr do góry nogami – tańczą wiersze z klasykami", „Karuzela z emocjami – jak wspierać dobrostan dzieci, śpiewając piosenki" oraz „Gramy do tej samej bramki – współpraca z rodzicami".

Aneta Matyszczyk – metodyczka Lokalnego Ośrodka Metodycznego w Nowym Jorku oraz Centrum Doskonalenia Nauczycieli przy Centrali Polskich Szkół Dokształcających w Ameryce –

poprowadziła zajęcia „Mała kropka – wielkie możliwości. Gry i zabawy aktywizujące na lekcjach języka polskiego”, „Jajecznica językowa – gramatyka i ortografia w jednym koszyku”, „W siedmiomilowych butach przez Polskę – jak wykorzystać literaturę dziecięcą do aktywnego poznawania geografii, historii, kultury i legend Polski” oraz „Od słuchania do działania – aktywizujące metody nauczania języka polskiego w szkole polonijnej”.

Anna Myśliwska, nauczycielka w szkolnictwie australijskim i polonijnym w Perth, przeprowadziła zajęcia „Miej klasę pod kontrolą – strategie zarządzania zachowaniem uczniów”. **Dr Piotr Kipka** z Melbourne, językoznawca i wieloletni wykładowca akademicki, poprowadził zajęcia „Fonetyka a fonologia”.

fot. 1 – „Karuzela z emocjami”; **fot. 2** – „Teatr do góry nogami” ; **fot. 3** – „Jajecznica językowa”; **fot. 4** – „W siedmiomilowych butach przez Polskę”; **fot. 5** – Od lewej: Anna Myśliwska, Agnieszka Kaczmarczyk, Bożena Iwanowski OAM, Aneta Matyszczyk, dr Piotr Kipka; **fot. 6** – uczestnicy konferencji

W programie konferencji znalazła się również prezentacja Bożeny Iwanowskiej OAM dotycząca regionalnych materiałów edukacyjnych przeznaczonych do nauczania języka polskiego w szkołach polonijnych w Australii. Przedstawiono także propozycje lekcji historycznych realizowanych we współpracy z instytucjami muzealnymi i Instytutem Pamięci Narodowej oraz informacje dotyczące grantów na działalność szkół, w tym oferty Instytutu Rozwoju Języka Polskiego. W konferencji uczestniczyli nauczyciele i edukatorzy związani z polskim szkolnictwem, reprezentujący m.in. placówki w Rowville, Essendon, South Melbourne oraz Victotrian School of Languages. Program obejmował również wycieczkę na Mornington Peninsula.

Organizacja konferencji została dofinansowania przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego ze środków państwa polskiego. Operatorem projektu była Fundacja „Wolność i Demokracja”.

Tekst: Justyna Tarnowska | **Zdjęcia:** FB FPOwW (nr 1, 3-4) M. Kozłowska (nr 5-6) i FB Polana Camp (nr 2)

WRAŻENIA ZE ZJAZDU POLONIA CAMP 2026

Drugie Światowe Spotkanie Młodej Polonii (Polonia Camp) odbywało się w dniach 23–26 lipca 2026 roku w Warszawie. Wydarzenie zgromadziło ponad 1500 młodych uczestników z 50 krajów, łącząc networking, warsztaty oraz wydarzenia kulturalne. Organizatorami wydarzenia byli Stowarzyszenie „Wspólna Polska", Instytut Spraw Publicznych oraz Fundacja Kościuszkowska Polska. Australię reprezentowało ponad 20 młodych osób przybyłych z różnych części Australii, w tym ze stanów: Australia Zachodnia, Nowa Południowa Walia, Queensland oraz Wiktoria. Dwie osoby przyleciały aż z Nowej Zelandii.

Relacja Ani Olechowskiej – tancerki i skarbniczki Polskiego Zespołu Wokalno-Tanecznego „Łowicz" w Melbourne

J.T.: Jakie są Twoje wrażenia z udziału w zjeździe Polonia Camp 2026?

Ania: To był mój pierwszy raz na Polonia Camp i szczerze mówiąc wydarzenie to w pełni spełniło moje oczekiwania. Było na nim bardzo dużo osób polskiego pochodzenia z różnych zakątków świata. Niektórzy przyjechali z bliższych miejsc, inni z bardziej odległych, ale wszystkich łączył ten sam cel – zdobycie cennego doświadczenia podczas warsztatów, paneli dyskusyjnych, a przede wszystkim integracja oraz nawiązanie kontaktów z Polonią z całego świata. Znajomości, które tam zawarłam są jednymi z tych, które mam nadzieję pielęgnować przez wiele lat, a może nawet przez całe życie. Kto wie, być może kiedyś odwiedzę moich znajomych w ich krajach, a oni przyjadą z wizytą do mnie do Australii.

J.T.: Co najbardziej ci się podobało?

Ania: Tańczę w Zespole „Łowicz", więc być może jestem nieco stronnicza, gdy mówię, że warsztaty taneczne były fantastyczne. Jednak trzeciego dnia szczególnie zainteresowało mnie spotkanie z prof. Janem Bralczykiem i red. Mariuszem Ogórkiem. Rozmawiali oni o zmianach

zachodzących w języku polskim. O tym, że współcześnie wszyscy mówią coraz szybciej, a przez to pojawiają się podstawowe błędy, które z czasem zaczynają być akceptowane jako część języka. Bardzo zaciekawiło mnie, jak patrzą na to Polacy mieszkający w Polsce, zwłaszcza specjaliści zajmujący się językiem.

Jako osoba, która od czternastu lat mieszka w Australii, zauważam to również w języku polskim używanym przez australijską Polonię oraz w mediach społecznościowych. Jest to polszczyzna, która pod wieloma względami różni się od współczesnego języka używanego na co dzień w Polsce.

J.T.: Czy organizacja zjazdów młodzieży polonijnej ma sens?

Ania: Zdecydowanie tak. Oprócz poznawania Polonii z innych krajów mieliśmy również okazję rozmawiać o tym, jak funkcjonują Domy Polskie, polskie szkoły, zespoły folklorystyczne oraz harcerstwo w różnych częściach świata. Możliwość porównania różnych doświadczeń i zastanowienia się, w jaki sposób inne kraje radzą sobie z podobnymi wyzwaniami, integrują pokolenia Polonii oraz podtrzymują polską kulturę wśród młodzieży, była niezwykle wartościowa. Takie rozmowy otwierają oczy i pozwalają przenieść ciekawe pomysły do własnego kraju. Bez takiego zjazdu znacznie trudniej byłoby nawiązać podobne kontakty oraz zdobyć tak cenną wiedzę i inspiracje.

~ * ~

Relacja Kamila Rawdanowicza – tancerza Zespołu Pieśni I Tańca „Polonez" w Melbourne, lidera zespołu Stolen Stop Signs

J.T.: Jakie są Twoje wrażenia z udziału w Polonia Camp 2026?

Kami: Bardzo pozytywne. Najbardziej ucieszyło mnie to, że mogłem ponownie spotkać osoby, które poznałem w ubiegłym roku.

J.T.: Czym różnił się ten zjazd od zeszłorocznego?

Kamil: Organizacja zjazdu była bardzo podobna. Mieliśmy możliwość uczestniczenia w warsztatach, prelekcjach oraz różnych zajęciach integracyjnych, które odbywały się na początku każdego dnia. Było także sporo czasu na wspólną zabawę, np. grę w siatkówkę czy wieczorne koncerty, a także na rozmowy podczas posiłków lub wieczorami po zakończeniu programu.

J.T.: Co ci się najbardziej podobało?

Kamil: Bardzo podobały mi się warsztaty lepienia pierogów oraz spotkanie z Małgorzatą Kidawą-Błońską. Marszałek Senatu RP opowiadała o działaniach realizowanych na rzecz Polonii i Polaków za granicą, a także o planach na przyszłość. Zapytana o przeszkody w realizacji poszczególnych inicjatyw, odpowiedziała, że nie na wszystko rząd ma wpływ. Dla przykładu kwestie studiowania i uznawania dyplomów leżą po stronie instytucji akademickich. Rząd może

jedynie wspierać te instytucje i zachęcać je do wdrażania praktycznych rozwiązań dla polskich studentów za granicą.

J.T.: Co sądzisz o tegorocznym programie koncertów?

Kamil: Uważam, że w zeszłym roku muzyka była zdecydowanie lepsza. Tegoroczną nowością był zespół „Polonijne Talenty", składający się z młodych artystów pochodzących z różnych krajów Europy. Dzięki pomocy pani Małgorzaty Kwiatkowskiej, prezes Rady Naczelnej Polonii Australijskiej, która również uczestniczyła w Zjeździe, udało mi się porozmawiać z organizatorką wydarzenia. Zaproponowałem jej, że mój zespół Stolen Stop Signs byłby zainteresowany występem podczas kolejnej edycji zjazdu. Zobaczymy, co przyniesie przyszłość.

J.T: Jaki był zakres tematyczny prelekcji i warsztatów?

Kamil: Program warsztatów był bardzo różnorodny i każdy mógł znaleźć coś interesującego dla siebie. Organizatorzy zachęcali uczestników do jak najliczniejszego udziału w warsztatach i prelekcjach oraz do aktywnego korzystania z części merytorycznej zjazdu. Ponieważ uczestnicy mieli zwracane koszty podróży oraz zapewnione zakwaterowanie, oczywiste było, że powinni brać czynny udział w całym wydarzeniu.

Dużo miejsca poświęcono przedstawieniu oferty dla potencjalnych studentów. Odbywały się zarówno prelekcje i sesje pytań i odpowiedzi, jak i prezentacje uczelni na stoiskach informacyjnych. Wśród uczestników zjazdu sporą grupę stanowiły jednak osoby, które ukończyły już studia i były zainteresowane możliwościami podjęcia pracy w Polsce. Wiem, że zgłaszali oni organizatorom, aby podczas przyszłorocznej edycji wydarzenia było więcej warsztatów i prelekcji poświęconych polskiemu rynkowi pracy oraz możliwościom zatrudnienia dla Polonii.

J.T.: Czy organizacja zjazdów młodzieży polonijnej ma sens?

Kamil: Oczywiście. Największą zaletą zjazdu jest to, że uczestnicy mogą poczuć się częścią światowej społeczności polonijnej, a nie tylko swojej lokalnej Polonii. Równie ważne jest to, że uczymy się być dumni z tego, że jesteśmy Polakami. Na zjeździe poznajemy osoby z innych środowisk polonijnych i dzielimy się doświadczeniami związanymi z działalnością polonijną. To niezwykle inspirujące i cenne doświadczenie.

~ * ~

Relacja Julii Augustyn – sekretarz organizacji MyPol z siedzibą w Wiktorii

J.T.: Jakie są Twoje wrażenia z udziału w zjeździe Polonia Camp 2026?

Julia: Udział w Polonia Camp 2026 był dla mnie niezwykle inspirującym i wartościowym doświadczeniem. Największe wrażenie zrobiła na mnie możliwość poznania młodych ludzi polskiego pochodzenia z różnych zakątków świata, których łączy przywiązanie do polskiej kultury, języka i tradycji. Mimo że pochodzimy z różnych krajów i mamy różne doświadczenia,

szybko okazało się, że mamy wiele wspólnych wartości i podobne spojrzenie na rolę Polonii we współczesnym świecie. Atmosfera była bardzo otwarta i przyjazna, co sprzyjało nawiązywaniu nowych znajomości i wymianie doświadczeń.

J.T.: Co najbardziej ci się podobało?

Julia: Najbardziej podobała mi się możliwość spotkania tak wielu zaangażowanych młodych Polaków z całego świata. Cenne były zarówno oficjalne wydarzenia, jak i rozmowy podczas wspólnych posiłków czy wieczornych spotkań. Dzięki nim mogłam dowiedzieć się, jak wygląda działalność polonijna w innych krajach oraz jakie wyzwania i osiągnięcia mają tamtejsze społeczności. Bardzo wartościowa była również możliwość reprezentowania australijskiej Polonii i pokazania, jak aktywnie działa młode pokolenie Polaków w Australii.

J.T.: Jaki był zakres tematyczny prelekcji i warsztatów?

Julia: Program był bardzo różnorodny i obejmował tematy związane z historią Polski, współczesną polityką, dyplomacją, działalnością Polonii, kulturą, mediami oraz rozwojem osobistym i przywództwem. Warsztaty zachęcały do dyskusji i aktywnego udziału, dzięki czemu można było nie tylko zdobyć nową wiedzę, ale także wymienić się doświadczeniami z uczestnikami z różnych krajów.

J.T.: Czyje wystąpienie zrobiło na Tobie największe wrażenie?

Julia: Szczególnie zapadło mi w pamięć spotkanie z Andrzejem Poczobutem. Jego historia, postawa oraz siła w wyrażaniu przywiązania do wolności słowa i polskiej tożsamości zrobiły na mnie ogromne wrażenie. Było to poruszające i bardzo ważne spotkanie, które skłoniło do refleksji nad wartością wolności oraz rolą, jaką każdy z nas może odegrać w jej obronie.

Duże wrażenie zrobiły na mnie również spotkania z przedstawicielami polskich instytucji państwowych oraz organizacji wspierających Polonię, które pokazały, jak wiele możliwości współpracy istnieje dla młodych ludzi mieszkających poza granicami Polski.

J.T.: Czy organizacja zjazdów młodzieży polonijnej ma sens?

Julia: Zdecydowanie tak. Uważam, że takie inicjatywy są niezwykle potrzebne, ponieważ pozwalają młodym Polakom mieszkającym za granicą budować trwałe relacje, wzmacniać swoją tożsamość oraz wymieniać się doświadczeniami. Polonia Camp pokazał, że niezależnie od miejsca zamieszkania możemy wspólnie działać na rzecz promocji Polski i pielęgnowania polskiego dziedzictwa.

Mam nadzieję, że podobne wydarzenia będą organizowane regularnie, ponieważ ich efekty wykraczają daleko poza sam czas trwania zjazdu. Powstają nowe przyjaźnie, projekty i pomysły na współpracę między organizacjami polonijnymi z różnych części świata. Wierzę, że właśnie dzięki takim spotkaniom młode pokolenie Polonii może jeszcze aktywniej angażować się w życie swoich lokalnych społeczności, jednocześnie utrzymując silną więź z Polską.

Na kanale YouTube **Polonia_Camp** można obejrzeć 34 nagrania z prelekcji i paneli dyskusyjnych, które odbyły się na tegorocznym zjeździe. Obejrzyj nagrania z playlisty **Polonia_Camp 2026**.

Zebrała i opracowała: Justyna Tarnowska | **Zdjęcie:** Część grupy australijskiej uczestniczącej w Polonia_Camp 2026 z Małgorzatą Kwiatkowską, prezes Rady Naczelnej Polonii Australijskiej, Warszawa lipiec 2026 (źródło: FB Polana Camp Związek Polaków w Melbourne)

OGÓLNOŚWIATOWA EDYCJA PROJEKTU DEBATANCKIEGO DLA MŁODZIEŻY POLONIJNEJ

W dniach 20–26 lipca 2026 roku trzydziestu młodych ludzi polskiego pochodzenia z ośmiu krajów – Australii, Hiszpanii, Irlandii, Łotwy, Niemiec, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii oraz Włoch – spotkało się w hotelu „Cicha Woda" w Nieporęcie pod Warszawą, aby wziąć udział w projekcie „Młoda Polonia debatuje".

Projekt, realizowany przez Szkołę Liderstwa im. Zbigniewa Pełczyńskiego dzięki wsparciu finansowemu Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego ze środków państwa polskiego, stanowił kontynuację inicjatywy „Polonijne Debaty Młodych", prowadzonej przez Instytut w różnych częściach świata w latach 2024–2026.

Celem projektu było umożliwienie młodzieży w wieku 15–19 lat poszerzenia wiedzy i kompetencji z zakresu przywództwa, wystąpień publicznych oraz świadomego budowania polonijnej wspólnoty. Warunkiem koniecznym udziału w tym międzynarodowym projekcie był wcześniejszy udział w jednej z lokalnych edycji „Polonijnych Debat Młodych". Pomoc w rekrutacji uczestników Szkole Liderstwa zapewnili realizatorzy lokalnych debat.

W ramach przypomnienia, australijska „Polonijna Debata Młodych" odbyła się 30 września 2025 roku w prestiżowej siedzibie Parlamentu Wiktoriańskiego w Melbourne, a wzięło w niej udział czternastu uczestników z czterech stanów: Australii Zachodniej, Nowej Południowej Walii, Tasmanii i Wiktorii. Realizatorem projektu była Federacja Polskich Organizacji w Wiktorii.

Chęć udziału w projekcie „Młoda Polonia debatuje" zgłosiły cztery osoby z Australii, z których ostatecznie w projekcie uczestniczyły trzy: Julianna Biliniewicz i Hanka Filipiński z Nowej Południowej Walii oraz Veronica Mróz z Wiktorii.

JULIANNA (15 lat) Uczęszcza do Montgrove College oraz do szkoły polskiej w Chatswood College of Languages. Uwielbia czytać, śpiewać i jeździć konno. Ćwiczy karate i tańczy w Zespole

Folklorystycznym „Lajkonik” w Sydney. Jest członkinią Polish Australian Youth Gathering. Kocha zwierzęta, a zwłaszcza swoje dwa koty – Daisy i Maddie.

HANKA (17 lat) Uczęszcza do 11. klasy w Mount Carmel Catholic College w Varroville oraz do Secondary College of Languages w Liverpool, gdzie uczy się języka polskiego w klasie przedmaturalnej. Od najmłodszych lat jest zaangażowana w życie polonijne: była członkinią Zespołu Folklorystycznego „Syrenka” w Sydney oraz reprezentantką Sekcji Pływackiej Klubu Sportowego „Polonia” w Plumpton podczas XIX Światowych Letnich Igrzysk Polonijnych w Gdyni w 2019 roku, gdzie zdobyla 4 medale; uczestniczyła w Polonijnych Biegach Niepodległości oraz obozach organizowanych przez Polish Australian Youth Gathering.

VERONICA (16 lat) Uczęszcza do 10. klasy Narre Warren South P-12 College oraz do kampusu Victorian School of Languages w Dandenong, gdzie uczy się języka polskiego. Interesuje się debatami, wystąpieniami publicznymi oraz muzyką klasyczną. Gra na flecie poprzecznym, pianinie i skrzypcach.

Jak podkreślali zarówno organizatorzy, jak i uczestnicy tegorocznego projektu „Młoda Polonia debatuje”, ważnym aspektem przedsięwzięcia było umożliwienie młodzieży dzielenia się doświadczeniami życiowymi i kulturowymi zdobytymi w ich kraju zamieszkania, a także integracja w gronie rówieśników.

Program merytoryczny projektu obejmował **warsztaty liderskie i komunikacyjne** (naukę argumentacji bez agresji, analizę wyzwań społecznych i krytyczne myślenie), **integrację i kulturowy networking** (prezentacje własne oraz prezentacje poszczególnych krajów) oraz **praktyczną naukę języka** (wszystkie zajęcia, rozmowy i dyskusje odbywały się w języku polskim).

Podczas części integracyjnej reprezentacja Australii podbiła serca rówieśników tradycyjnym *fairy bread*, który okazał się znacznie popularniejszy niż specyficzne Vegemite. Podczas degustacji nie mogło zabraknąć kultowych ciasteczek Tim Tam.

Przygotowania do finałowego wystąpienia wymagały stworzenia zgranych zespołów z osób, które jeszcze kilka dni wcześniej się nie znały. Proces podziału oparto na nietypowym kluczu: uczestników przypisano do grup odpowiadających porom roku (lato, zima, jesień, wiosna), a następnie połączono je w dwa 14-osobowe zespoły.

O przydziale ról wewnątrz drużyn (zwolenników i przeciwników tezy) decydowali sami uczestnicy. Wewnątrz zespołów każdy mógł zgłosić chęć bezpośredniego udziału w debacie jako mówca lub zaangażować się w merytoryczne wsparcie. Ostatecznie wyłoniono po **siedmiu mówców** w każdej drużynie, podczas gdy pozostała część zespołu pracowała nad argumentacją,

ripostami oraz wspierała swoich reprezentantów z widowni. Z grona uczestników wyłoniono również **marszałka** i **sekretarza** debaty, którzy poprowadzili debatę.

Temat debaty został wybrany samodzielnie przez uczestników i brzmiał: „Rozwój technologii i sztucznej inteligencji przynosi więcej szkód niż korzyści dla środowiska".

Zwieńczeniem całego projektu była **finałowa debata**, która odbyła się **25 lipca 2026 roku** w reprezentacyjnej Auli Kryształowej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (SGGW) w Warszawie, w ramach odbywającego się w tym samym czasie Drugiego Światowego Zlotu Młodzieży Polonijnej „**Polonia Camp**".

Starcie na argumenty było niezwykle wyrównane. Rozmowa toczyła się na bardzo wysokim poziomie merytorycznym. O ostatecznym wyniku zadecydowało głosowanie zgromadzonej na sali publiczności – młodzieży polonijnej z całego świata. Minimalną przewagą głosów zwycięstwo odniosła drużyna opozycji (przeciwnicy tezy).

Poniżej przedstawiamy wrażenia z udziału w projekcie uczestniczek reprezentujących Australię.

J.T.: Które warsztaty najbardziej Ci się podobały i dlaczego?

Hanka: Najbardziej podobały mi się warsztaty z zakresu budowania zespołu. Odbyły się one drugiego dnia pobytu, kiedy wszyscy się jeszcze poznawali. Braliśmy udział w grupowych grach polegających na rozwiązywaniu problemów, np. musieliśmy odtworzyć układ lin przedstawiony na zdjęciu w czasie krótszym niż dwie minuty. Dzięki naszej współpracy udało nam się zmieścić w wyznaczonym czasie. Zajęcia te pozwoliły nam również rozwinąć umiejętności przywódcze i poszerzyć wiedzę na temat istoty przywództwa.

Veronica: Wszystkie warsztaty bardzo mi się podobały, ale najbardziej te, które miały formę gry lub zagadki. Musieliśmy wtedy współpracować z innymi uczestnikami, żeby wspólnie znaleźć rozwiązanie. Podobało mi się to, ponieważ musiałam myśleć trochę inaczej i jednocześnie dogadywać się z innymi, żeby rozwiązać zadanie. Dzięki temu mogliśmy też lepiej się poznać i zintegrować.

Julianna: Najbardziej podobały mi się zajęcia praktyczne, szczególnie te, które wymagały współpracy całego zespołu. Jednym z moich ulubionych ćwiczeń było przesuwanie drewnianych klocków w taki sposób, aby wspólnie stworzyć określony wzór. Każdy członek zespołu miał swoją rolę, dlatego musieliśmy sobie ufać, dobrze się komunikować i współpracować. To ćwiczenie pokazało mi, jak ważny jest każdy członek zespołu i jak wiele można osiągnąć dzięki dobrej współpracy.

Bardzo podobały mi się również zajęcia, podczas których musieliśmy odtworzyć na podłodze wzór przedstawiony na kartce. Musieliśmy dopasować kolory, długości elementów i kształty, a każdy z nas odpowiadał za określoną część. Musieliśmy zapamiętać swój element, aby później wspólnie stworzyć całość. Było to świetne ćwiczenie zaufania, pracy zespołowej i wzajemnego wspierania się. Czułam się naprawdę potrzebna i miałam poczucie, że mój wkład ma znaczenie.

Dużo radości sprawiły mi również kalambury. Była to świetna zabawa, a dodatkowo nasz producent filmowy, Richard, nagrał z tego zabawny film.

J.T.: Co było dla Ciebie największą zaletą udziału w projekcie?

Hanka: Możliwość wzięcia udziału w warsztatach dotyczących sztuki debatowania oraz innych zajęciach związanych z tą tematyką. Poznałam też wiele osób polskiego pochodzenia z całego świata i mogłam podzielić się z nimi tymi doświadczeniami.

Veronica: Poznanie innych młodych Polaków z różnych krajów. Fajne było to, że mimo iż mieszkamy w różnych częściach świata, mieliśmy ze sobą wiele wspólnego. Dużo nauczyłam się też o debatowaniu, argumentowaniu i wyrażaniu własnego zdania. Najbardziej podobało mi się jednak poznawanie nowych osób i spędzanie z nimi czasu podczas warsztatów i debat.

Julianna: Możliwość spotkania tak wielu ciekawych ludzi, wyjazd do Polski oraz wspólna praca nad zadaniami.

J.T.: Był to Twój drugi projekt debatancki realizowany w środowisku polonijnym. Jak oceniasz obecnie swoje umiejętności przemawiania i debatowania? Czy chciałabyś rozwijać się w tym obszarze?

Hanka: Osobiście nie lubię występować publicznie, ale uważam, że warsztaty z projektów – „Polonijna Debata Młodych w Australii" (2025) i „Młoda Polonia Debatuje" (2026) – pomogły mi rozwinąć odpowiednie umiejętności i nabrać większej pewności siebie w takich sytuacjach. Chciałabym też w przyszłości dalej doskonalić te kompetencje, najlepiej podczas kolejnych wydarzeń tego typu.

Veronica: Uważam, że po tych dwóch projektach jestem bardziej pewna siebie podczas przemawiania i debatowania. Zauważyłam też, że mój sposób wypowiadania się podczas debat stał się bardziej konkretny i lepiej potrafię przedstawiać swoje argumenty. Chciałabym dalej rozwijać się w tym kierunku, ponieważ w przyszłości chciałabym wybrać zawód, w którym ważne są umiejętności komunikacji, argumentowania i przemawiania. Myślę, że udział w takich projektach daje mi dobre doświadczenie i może mi się bardzo przydać w przyszłości.

Julianna: Czas spędzony na obozach debatanckich zdecydowanie poprawił moje umiejętności mówienia, argumentowania i debatowania. Po udziale w tych warsztatach czuję się znacznie pewniej podczas wypowiadania swoich opinii i pracując w grupie. Rozwinęłam również umiejętność krytycznego myślenia, uważnego słuchania i skutecznej komunikacji. Praca zespołowa i budowanie zaufania między członkami zespołu stały się jednymi z moich mocnych stron. Jestem bardzo wdzięczna organizatorom za ten obóz i polecam wszystkim angażowanie się w takie projekty.

J.T.: Co według Ciebie powinno zostać udoskonalone w kolejnych edycjach projektu?

Hanka: Osobiście uważam, że w warsztatach nie trzeba niczego zmieniać. Mimo „narzekań", ostatecznie wszyscy czerpaliśmy z nich radość. Pozwoliły nam one zintegrować się, nawiązać silne przyjaźnie, a także poszerzyć wiedzę i uzyskać wzajemne wsparcie.

Veronica: Szczerze mówiąc, trudno mi powiedzieć, co można byłoby poprawić, ponieważ wszystko bardzo mi się podobało. Cały projekt był dobrze zorganizowany i wszystkie warsztaty oraz debaty były dla mnie bardzo ciekawe. Mam nadzieję, że w kolejnych edycjach wszystko będzie wyglądało podobnie.

Julianna: Wszystko mi się podobało, ale jeśli koniecznie miałabym coś zmienić to myślę, że warto byłoby wprowadzić więcej przerw oraz skrócić niektóre prezentacje i wykłady. Dobrym pomysłem byłoby również zorganizowanie większej liczby zajęć integracyjnych, które pozwoliłyby uczestnikom lepiej się poznać, spędzić ze sobą więcej czasu i jeszcze bardziej zbudować relacje w grupie.

Zebrała i opracowała: Justyna Tarnowska | **Zdjęcia:** str. 15 – reprezentacja Australii (od lewej): Hanka, Julianna, Veronica (fot. Dorota Biliniewicz); str. 16 – prezentacja australijskich przekąsek (FB Szkoła Liderstwa im. Zbigniewa Pełczyńskiego)

85 LAT PAMIĘCI I BRATERSTWA

Polacy i Australijczycy wspólnie oddali hołd Szczurom Tobruku

W niedzielę, 23 sierpnia 2026 roku, w Melbourne odbyła się doroczna uroczystość upamiętniająca bohaterstwo i ofiarę australijskiej 9. Dywizji Piechoty oraz Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich podczas oblężenia Tobruku. Ceremonia po raz kolejny zorganizowana przez Rats of Tobruk Association, odbyła się w Sanktuarium Pamięci w Melbourne (Shrine of Remembrance, Melbourne, SOR).

fot. 1 – Od lewej: Bob Hare, Andrzej Balcerzak, Andrzej Soszyński, Paul Dipnall, Urszula Soszyńska, Piotr Rakowski, Grzegorz Machnacki; **fot. 2** – Flagi Polski, Australii i Rats of Tobruk Association; **fot. 3** – Andrzej Balcerzak. Siedzą (od lewej): SOR program manger, Bob Hare, Paul Dipnall

Przed Sanktuarium dumnie powiewały flagi Polski, Australii i Rats of Tobruk Association, symbolizując trwałą przyjaźń obu narodów oraz wspólną historię wojenną, która połączyła ich żołnierzy w jednym z najtrudniejszych epizodów II wojny światowej.

W kwietniu 1941 roku, po ciężkich walkach z niemiecką kontrofensywą w Afryce Północnej, australijska 9. Dywizja Piechoty wycofała się do Tobruku. Wkrótce aliancki garnizon został otoczony przez siły niemieckie i włoskie. Rozpoczęło się najdłuższe oblężenie w brytyjskiej historii, które trwało do grudnia 1941 roku.

W Tobruku znalazło się ponad 14 tysięcy Australijczyków. Przez wiele miesięcy żołnierze odpierali kolejne ataki, żyjąc pod nieustannym ostrzałem i bombardowaniami. Ich odwaga, wytrwałość i odporność przyniosły im słynny przydomek „Szczury Tobruku".

Od sierpnia 1941 roku rozpoczęto stopniową wymianę australijskich oddziałów. W obronie Tobruku ważną rolę przejęła Samodzielna Brygada Strzelców Karpackich, która wcześniej przeszła niezwykle trudną drogę przez Bliski Wschód. Polscy żołnierze stanęli ramię w ramię z Australijczykami, tworząc więź, która przetrwała długo po zakończeniu wojny.

Uroczystość w Sanktuarium rozpoczęła się w samo południe. Gości powitał Gubernator Sanktuarium Pamięci, płk. David Blackwell. Następnie Paul Dipnall, Prezes Rats of Tobruk Association, przywitał uczestników i podkreślił ogromne poświęcenie australijskich i polskich żołnierzy podczas II wojny światowej.

Przemówienie wygłosił Andrzej Balcerzak, który przypomniał niezwykłą historię Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich oraz jej udział w obronie Tobruku. Szczególne miejsce w jego wystąpieniu zajęła historia Pana Władysława (George) Krzysicy, polskiego weterana Tobruku, i ostatniego Szczura Tobruku, którego los stał się symbolem trwałej więzi pomiędzy polskimi i australijskimi żołnierzami. To właśnie ta więź była jednym z najważniejszych tematów uroczystości.

Kiedy polscy żołnierze przybyli do Tobruku i przejęli część obowiązków od wyczerpanych Australijczyków, między żołnierzami obu narodów narodziło się autentyczne braterstwo. Po wojnie Australijczycy nie zapomnieli o swoich polskich towarzyszach broni, którzy po wojnie znaleźli się bez domu. Australijscy weterani Tobruku podjęli działania na rzecz umożliwienia polskim żołnierzom osiedlenia się w Australii. Był to niezwykły akt solidarności – dowód, że więź powstała na pustyni pod Tobrukiem nie zakończyła się wraz z końcem walk.

Po przemówieniach rozpoczęła się ceremonia składania wieńców. Przed strażnikami Sanktuarium, którzy przez całą uroczystość stali na baczność, uczestnicy oddali hołd poległym. Podniosłej atmosferze wydarzenia towarzyszyła muzyka szkockich dud.

fot. 1 – Konsul Piotr Rakowski oddaje hołd poległym; **fot. 2** – Marek Gimżewski z wieńcem; **fot. 3** – W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele Polonii wiktoriańskiej

Wieńce złożyli przedstawiciele organizacji kombatanckich, społecznych i polonijnych: **Stuart Tolliday** – przewodniczący Rats of Tobruk Association, **dr Katherin Sell** – dyrektor Royal Melbourne Children's Hospital, beneficjent stypendium neurologicznego Rats of Tobruk Association, **Piotr Rakowski** – Konsul Generalny RP w Sydney, **Andrzej Soszyński** – Honorowy Konsul Generalny RP w Melbourne, **Marek Gimżewski** – reprezentujący Polskich Weteranów w Australii, **Grzegorz Machnacki** – reprezentujący Radę Naczelną Polonii Australijskiej, **Krystyna Starnowska, Tony Macko i Irena Macko** – reprezentujący Muzeum i Archiwum Polonii Australijskiej, **hm. Barbara Janus i hm. Stefan Janus** – reprezentujący ZHP „Podhale" w Melbourne.

Po złożeniu wieńców odmówiono Odę, którą wygłosił Dr Bob Hare, syn Szczura Tobruku, który poległ podczas oblężenia. Następnie zabrzmiał „The Last Post". Po nim nastąpiła minuta ciszy poświęcona pamięci tysięcy młodych ludzi, którzy oddali życie w obronie wolności. Uroczystość w Sanktuarium zakończyło odśpiewanie hymnów Polski i Australii. Oba hymny zabrzmiały z wielką dumą i energią, przypominając, że historia wspólnej walki może stać się fundamentem przyjaźni trwającej przez pokolenia.

Społeczność polska w Melbourne po raz kolejny wyraża swoją szczerą wdzięczność organizatorom tej ważnej dorocznej uroczystości. Jest ona nie tylko hołdem dla australijskich „Szczurów Tobruku", ale również dla polskich, australijskich i wszystkich alianckich żołnierzy, którzy walczyli i ginęli podczas oblężenia.

Szczególne podziękowania kierujemy do Prezesa Rats of Tobruk Association, Paula Dipnalla, którego ogromna wiedza na temat polskiej historii wojennej oraz głębokie uznanie dla polskich bohaterów nieustannie przyczyniają się do wzmacniania więzi pamięci i przyjaźni pomiędzy społecznością australijską i polską. Słowa uznania należą się również Panu Stuartowi Tolliday – synowi Szczura Tobruku, przewodniczącemu Stowarzyszenia, Lachlanowi Gaylard – sekretarzowi, członkom Komitetu oraz wszystkim sympatykom Rats of Tobruk Association, którzy poświęcają swój czas i energię, aby więź zawiązana pomiędzy australijskimi i polskimi żołnierzami 85 lat temu nigdy nie została zapomniana.

Rats of Tobruk Association od dziesięcioleci pielęgnuje pamięć o obrońcach Tobruku. Stowarzyszenie kontynuuje działalność także poprzez programy edukacyjne, uroczystości upamiętniające oraz inicjatywy wspierające badania neurologiczne dzieci w Melbourne Royal Children's Hospital.

Historia Tobruku jest historią odwagi, poświęcenia i niezwykłego braterstwa. Jest również przypomnieniem, że w najciemniejszych momentach historii ludzie potrafili przekraczać granice narodowości, języka i pochodzenia, aby stanąć razem po stronie wolności.

85 lat później pamięć o tym braterstwie nadal żyje.

Lest we forget! Cześć Ich pamięci!

Andrzej Balcerzak
Stowarzyszenie Polskich Kombatantów Koło nr 3 w Melboourne

ZHP „PODHALE” W MELBOURNE

Wędrówka po Larapinta Trail (18–24 lipca). Nasze wędrowniczki i wędrownicy wybrali się aż do Alice Springs, aby przejść słynny Larapinta Trail! Na tę wyjątkową wyprawę przyjechali również wędrownicy z USA. Były wspaniałe poranki, piękne zachody słońca i wiele niezapomnianych chwil, które młodzież z pewnością będzie wspominać przez długie lata.

Pamiętamy o naszych bohaterach. Pamięć o naszych odważnych żołnierzach podtrzymujemy poprzez udział w uroczystościach Dnia Żołnierza, które odbyły się w Essendon w dniu 16 sierpnia. Druhowie Basia i Stefan Janus reprezentowali ZHP podczas dorocznych obchodów The Rats of Tobruk, które odbyły się 23 sierpnia w Shrine of Remembrance. 17 września druh Stefan Janus reprezentował ZHP w Shrine of Remembrance na obchodach Battle of Britain.

Akcja fundraisingowa. Dziękujemy za wsparcie podczas Sausage sizzle w Bunnings w Scoresby, które miało miejsce 1 sierpnia.

Zima na zakończenie sezonu. W tym roku sezon zimowy zakończyliśmy jednodniowym wyjazdem na śnieg do Mount Buller. Pomimo małej ilości śniegu, wszyscy uczestnicy mile wspominają wyjazd. (fot. 1)

Biwak wiosenny „Ku Gwiazdom” odbył się na terenie Camp Warringal w Whitttlesea w ostatni długi weekend września. Wspaniale było biwakować pod gołym niebem i obserwować niebo, poznawać planety i kosmos. (fot. 2–4)

Pamiętamy! W dniu 10 września na wieczną wartę odeszła dz.h. Irena Janus–Olchowik, instruktorka Chorągwi Harcerek w Australii.

Zbiórki Zbiórki odbywają się w trzech lokalizacjach: Albion, Rowville i South Melbourne. Ostatnio w Albion nasze skrzaty „Owczarki” zakończyły guziczek „Pociąg” wyjazdem do Polski swoimi pociągami. (fot. 5)

JAZZ PRZY ŚWIECACH W „SYRENIE”

W niedzielę, 23 sierpnia 2026 roku, w Domu Polskim „Syrena” w Rowville spotkaliśmy się na wyjątkowym, pełnym muzyki i nastroju wieczorze. Świece, piękna muzyka i licznie przybyli goście stworzyli wspaniałą atmosferę. Związek Polaków w Melbourne pragnie podziękować z całego serca wszystkim artystom za podzielenie się z nami swoim talentem, twórczością i historiami, które kryły się za niektórymi utworami. Cieszymy się, że chcecie być z nami i prezentować swoją muzykę oraz malarstwo naszej polonijnej społeczności.

Tomasz Bartczak świetnie poprowadził koncert i przybliżył nam świat jazzu podczas trwania koncertu. A my chcielibyśmy podziękować: Julii za pomoc w prezentacji artystów oraz Taisie za przepiękną, pełną klimatu scenografię. Kasi i Mirkowi za pomoc przy sprzedaży biletów oraz wszystkim zaangażowanym osobom, które poświęciły swój czas w przygotowaniach do tego wydarzenia.

Drodzy goście, dziękujemy za tak liczne przybycie! To dzięki Wam możemy tworzyć takie piękne polonijne spotkania. Muzyka łączy i tego wieczoru połączyła nas naprawdę pięknie.

Tekst: FB Związek Polaków w Melbourne | **Zdjęcia:** FB Związek Polaków w Melbourne

ZESPÓŁ „ŁOWICZ”

Ostatnie miesiące były dla Zespołu Łowicz niezwykle aktywnym i pełnym pięknych chwil. Nasi członkowie mieli możliwość zarówno w Australii, jak i w Polsce celebrować spotkanie z polską kulturą poprzez taniec oraz muzykę.

W miesiącach zimowych wielu naszych członków wybrało się do Polski, aby spotkać się z rodziną i przyjaciółmi oraz doświadczyć bliskości polskiej kultury. Szczególnym wydarzeniem był pobyt w Rzeszowie podczas 20. Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych, a za tym możliwość zobaczenia zespołów z całego świata, które spotkały się, aby wspólnie celebrować miłość do polskiej muzyki i tańca, była dla nich niezwykle inspirującym przeżyciem. Również było to piękne przypomnienie, jak silna i żywa jest polska kultura – niezależnie od pokolenia czy miejsca zamieszkania.

Natomiast w Australii nasza najmłodsza grupa „Łowiczaki” miała zaszczyt wystąpić podczas uroczystości z okazji 100. urodzin Pani Lidii. Dla naszych młodych tancerzy było to wyjątkowe wyróżnienie i przeżycie uczestniczyć w tak niezwykłym jubileuszu. Grupa zaprezentowała się wspaniale. Wszyscy byli oczarowani łowickimi strojami i nowym krótkim, ale pięknie zaprezentowanym repertuarem.

„Łowiczaki” po raz kolejny miały okazję zaprezentować swoje umiejętności podczas Balu z okazji Dnia Ojca, który odbył się w Domu Polskim „Syrena”. Występ był kolejnym udanym wydarzeniem w działalności zespołu i spotkał się z ciepłym przyjęciem zgromadzonej publiczności.

Od Rzeszowa po naszą lokalną polską społeczność, „Łowicz” nieustannie celebruje tradycje, które nas łączą, pomagając zachować polską kulturę, dziedzictwo i przyjaźń dla kolejnych pokoleń.

WYNIKI KONKURSU O POLSKICH KOLEJACH PAŃSTWOWYCH

Komisja Oświatowa Polonii Australijskiej ogłosiła wyniki konkursu „100 lat, które łączy Polskę – kolej w oczach młodej Polonii”, zorganizowanego dla polonijnych dzieci i młodzieży z Australii pod patronatem honorowym Ambasady RP w Canberze, Konsulatu Generalnego RP w Sydney i Polskich Kolei Państwowych S.A.

Na konkurs nadesłano łącznie 39 prac w trzech kategoriach artystycznych: 30 prac plastycznych, 7 prac literackich i 2 prace multimedialne. W konkursie wzięli udział uczestnicy z trzech stanów: Australii Zachodniej, Nowej Południowej Walii i Wiktorii.

Prace literackie i multimedialne zostały ocenione przez jurorki, Annę Kryj (NSW) i Annę Danikiewicz (WA). W kategorii literackiej w grupie wiekowej 10–13 lat pierwsze miejsce zajęła Oliwa Podolska-Wacholska (VIC), drugie miejsce – Olivia Jasińska (WA), trzecie miejsce – Ola Lomman (WA). W grupie wiekowej 14–18 lat pierwsze miejsce zajął Oskar Lomman (WA), drugie miejsce – Mieszko Augustyniak (WA), trzecie miejsce – Oscar Storey (WA).

W kategorii multimedialnej w grupie wiekowej 10–13 lat pierwsze miejsce zajęła Mialina Angell (NSW). Drugiego i trzeciego miejsca nie przyznano. W grupie wiekowej 14–18 lat pierwsze miejsce zajął Albert Rawdanowicz (VIC). Drugiego i trzeciego miejsca nie przyznano.

Prace plastyczne oceniane były podczas publicznego głosowania, które odbyło się w dniach 24–30 września 2026 roku na profilu Komisji Oświatowej na Facebooku. Wygrały prace, które dostały najwięcej polubień typu „kciuk w górę" i „serduszko".

W grupie wiekowej 5–8 lat pierwsze miejsce zajęła Natalia Villapando (NSW), drugie miejsce – Robert Borczon (WA), trzecie miejsce – Hanna Pasalich (WA). Komisja Konkursowa przyznała także wyróżnienia, które otrzymali: Alaric Mannah (NSW), Henry Stasiak (WA), Maya Silich (WA), Kora Jeziak (WA) i Eliza Podolska-Wacholska (VIC).

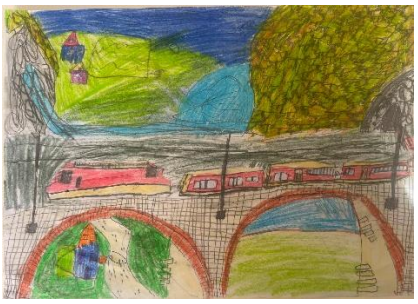

WYRÓŻNIENIA

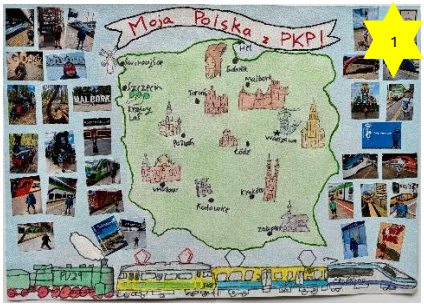

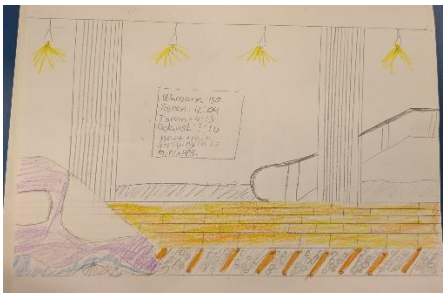
W grupie wiekowej 9–12 lat pierwsze miejsce zajął Jakub Taskov (NSW), drugie miejsce – Maksymilian Lomman (WA), trzecie miejsce – Helen Siewiera (VIC). Komisja Konkursowa przyznała także wyróżnienia, które otrzymali: Felix Sharp (VIC), Viktoria Zarzecki (VIC), Pola Ejsmont (WA), Louka Fruleux (WA), Adam Rakowski (WA), Lilian Siewiera (VIC).

WYRÓŻNIENIA

Wystawa konkursowych prac plastycznych odbyła się 25 września 2026 roku podczas spotkania nauczycieli w Ambasadzie RP w Canberze. Po odczytaniu wyników konkursu, na ręce przedstawicieli poszczególnych stanów wręczono nagrody – ufundowane przez Polskie Koleje Państwowe i Fundusz Wieczysty Rady Naczelnej Polonii Australijskie – dla laureatów i osób wyróżnionych. Specjalne dyplomy podarowano patronom honorowym – Ambasadzie i Konsulatowi.

Podczas spotkania nagrano również specjalne – filmowe – życzenia dla Polskich Kolei Państwowych – patrona honorowego i sponsora konkursu. Film można obejrzeć na kanale YouTube Komisji (@PECA-KOPA).

Komisja Oświatowa serdecznie dziękuje wszystkim uczestnikom za wzięcie udziału w konkursie „100 lat, które łączy Polskę – kolej w oczach młodej Polonii", którym uczciliśmy setną rocznicę powołania Polskich Kolei Państwowych!

Komisja pragnie również podziękować za wsparcie w promocji i organizacji wydarzenia patronom honorowym – Ambasadzie RP w Canberze, Konsulatowi Generalnemu RP w Sydney i Polskim Kolejom Państwowym oraz patronom medialnym – „Tygodnikowi Polskiemu", portalowi

Puls Polonii, Portalowi Polonii w Wiktorii, portalowi Express. The Australian-Polish Magazine oraz Polskiej Macierzy Szkolnej w Nowej Południowej Walii (Polish Educational Society in NSW Incorporated).

Podziękowania kierowane są także do rozgłośni radiowych SBS Polish i Sekcji Polskiej 3ZZZ w Melbourne oraz redakcji miesięcznika „Pejzaże" (gazeta Polonii z Australii Południowej) za pomoc w promowaniu konkursu.

Tekst i zdjęcia: KOPA

WIEŚCI ZE SZKÓŁ POLSKICH

Polska Szkoła Sobotnia im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Rowville

22 sierpnia 2026 roku społeczność szkolna wybrała się autokarem do Muzeum Imigracji, gdzie uczniowie uczestniczyli w ciekawych i inspirujących zajęciach poświęconych tożsamości, migracji oraz doświadczeniom osób, które opuszczały swoją ojczyznę aby rozpocząć nowe życie w innym kraju.

Podczas wizyty mieliśmy okazję obejrzeć przedmioty przywiezione przez emigrantów, a także zobaczyć polskie paszporty i dokumenty związane z podróżami do Australii. Uczniowie pracowali w grupach, rozwiązując zadania i szukając odpowiedzi na pytania przygotowane przez nauczycielki. Dzięki temu mogliśmy lepiej zrozumieć wyzwania, z jakimi mierzyli się emigranci oraz poznać ich historie, marzenia i trudności związane z rozpoczęciem życia w nowym kraju.

Wycieczka była nie tylko wartościową lekcją historii, ale także okazją do refleksji nad własną tożsamością i historiami naszych rodzin. Mamy nadzieję, że zdobyte doświadczenia zainspirują nas do rozmów w domach na temat naszych rodzinnych podróży i drogi, która zaprowadziła nas do Australii. Cieszymy się, że podczas wyjazdu towarzyszyli nam również rodzice, dzięki czemu mogliśmy wspólnie przeżywać i odkrywać te ważne historie.

29 sierpnia 2026 roku uczniowie mieli wyjątkową okazję gościć Krzysztofa Wojtkowskiego, zwycięzcę 2. edycji programu Alone Australia.

Nasz gość opowiedział uczniom o swoim niesamowitym, 64-dniowym pobycie na South Island w Nowej Zelandii, gdzie w całkowitym odosobnieniu musiał radzić sobie z wyzwaniami natury i codzienną walką o przetrwanie. Uczniowie z ogromnym zainteresowaniem słuchali historii o życiu z dala od cywilizacji i poznawali tajniki survivalu.

Krzysztof zaprezentował również własnoręcznie wykonane narzędzia, które pomogły mu przetrwać podczas programu. Nie zabrakło też czasu na pytania, na które odpowiadał z wielką pasją i otwartością. Jedną z największych atrakcji były praktyczne warsztaty, podczas których nasi uczniowie mogli nauczyć się jak rozpalać ogień w warunkach terenowych. Na zakończenie spotkania Krzysztof zaprosił młodzież do dołączenia do harcerstwa i rozwijania umiejętności, które uczą samodzielności, współpracy i odwagi.

Serdecznie dziękujemy Krzysztofowi Wojtkowskiemu za inspirujące spotkanie, cenną wiedzę i motywację do podejmowania nowych wyzwań!

Źródło: FB Polish Saturday School, Rowville | **Zdjęcia:** 1. Wycieczka do Muzeum Imigracji; 2. Spotkanie z Krzysztofem Wojtkowskim (fot. FB Polish Saturday School, Rowville)

Polskie szkoły sobotnie Federacji Polskich Organizacji w Wiktorii posiadają akredytację wiktoriańskiego Departamentu Edukacji na lata 2025-2027.

schools.pccv.org.au

SOUTH MELBOURNE
Polska Szkoła
im. Tadeusza Kościuszki
Kontakt: Monika Krajewski
Tel. 0426 829 837
E-mail: monika.krajewski@pccv.org.au

ESSENDON
Polska Szkoła
im. Marii Konopnickiej
Kontakt: Beata Rawdanowicz
Tel. 0425 798 689
E-mail: rawdanowicz@gmail.com

ROWVILLE
Polska Szkoła Sobotnia
im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
Kontakt: Magda Delport
Tel. 0467 531 068
E-mail: polishschool.rowville@gmail.com

VICTORIAN SCHOOL OF LANGUAGES

Przygotowanie do egzaminu maturalnego Victorian Certificate of Education (VCE) z języków obcych, w tym polskiego, prowadzi Victorian School of Languages (VSL). Kursy języka polskiego prowadzone są w kampusach Dandenong i University High School w Parkville. Więcej info i zgłoszenia: **web.vsl.vic.edu.au**.

KALENDARIUM WIKTORIAŃSKIEJ FEDERACJI I BIURA „POLCARE”

1. 2 lipca 2026 r. odbyła się **prelekcja o usługach Aged Care w Klubie Polskiego Seniora w Rowville**. Magda Klępka udzieliła informacji o tym, jak starać się o pomoc z My Age Care w wypełnianiu obowiązków domowych, pracach w ogródku, wizytach u specjalistów np. fizjoterapeutów, masażystów, pediatrów, czy też z transportem. W drugiej części spotkania wraz z Katarzyną Kaczmarski i Beatą Jochim odpowiadała na nurtujące pytania członków Klubu.

2. W dniach 2–3 lipca 2026 r. Biuro Opieki „PolCare” gościło klientów programu Support at Home (SaH) podczas dwudniowego wydarzenia „Christmas in July”. Na początku każdego spotkania Monika Krajewski, SaH Manager, przedstawiła program Support at Home i inne formy krótkoterminowego wsparcia. Dodatkową atrakcją piątkowego spotkania była wirtualna wycieczka po Warszawie, podczas której uczestnicy mogli zobaczyć wybrane miejsca i zabytki stolicy Polski. Świąteczny charakter obu wydarzeń nadały koncert kolęd oraz wyśmienity lunch przygotowany przez kuchnię „PolCare”.

fot. 1 – Od lewej: Magdalena Klepka, Katarzyna Kaczmarski i Beata Jochim; **fot. 2** – uczestnicy Christmas in July

3. W dniach 7–10 lipca 2026 r. w Krakowie odbywał się **I Małopolski Kongres Oświaty Polonijnej**, w którym wzięło udział blisko 100 nauczycieli, dyrektorów szkół i przedstawicieli organizacji polonijnych z wielu krajów świata. Australię reprezentowały Bożena Iwanowski OAM (wiceprzewodnicząca KOPA, prezes Polskiego Towarzystwa Edukacyjnego (PES) w Wiktorii), Jolanta Styczeń (Polska Szkoła im. Pawła Edmunda Strzeleckiego w Endeavour Hills), Agnieszka Żołek-Taskov (Polska Szkoła w Randwick) i Joanna Fenik (Polska Szkoła im. prof. J. Goebla w Ashfield).

4. 29 lipca 2026 roku **Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku** gościł przedstawicielki polonijnego środowiska oświatowego: Bożenę Iwanowski – wiceprzewodniczącą KOPA, prezes PES i Irenę Woźniak – dyrektor Szkoły Języka i Kultury Polskiej im. Zbigniewa Herberta w Palos Heights (Chicago, USA). Spotkanie było okazją do rozmowy o działalności polskich szkół poza granicami kraju, wymiany doświadczeń oraz omówienia wspólnych kierunków działań na rzecz edukacji i pielęgnowania polskiego dziedzictwa narodowego.

fot. 1 – Od lewej: Bożena Iwanowski OAM, Agnieszka Jędrzak (Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP), Joanna Fenik, Agnieszka Żołek-Taskov, Jolana Styczeń; **fot. 2** – Irena Woźniak, dr hab. Krzysztof Sychowicz, Bożena Iwanowski OAM, Wioleta Wróbel

5. 2 września 2026 r. Elżbieta Dziedzic i Bożena Iwanowski OAM wzięły udział w **spotkaniu „Building a two-way channel: What Victorian gains from closer food ties with Poland"** zorganizowanym przez Polsko-Australijską Izbę Handlową.

6. Przedstawiciele prezydium wikoriańskiej federacji i Biura Opieki „PolCare" oraz goszczący w Melbourne Konsul Generalny w Sydney Piotr Rakowski uczestniczyli w dorocznym wydarzeniu **Premier's Multicultural Gala Dinner**, które odbyło się 22 sierpnia 2026 r. w Melbourne Convention and Exhibition Centre w South Wharf.

fot. 1 – uczestnicy spokania „Building a two-way channel: What Victorian gains from closer food ties with Poland"; **fot. 2** – Premier's Multicultural Gala Dinner. Od lewej: Marzena Wroniszewska, Krystyna Gasz, konsul Pior Rakowski, Teresa Koronczewski, Bożena Iwanowski OAM i Elżbieta Dziedzic

7. 21 września 2026 r. w siedzibie „PolCare" odbyło się spotkanie przedstawicieli organizacji polonijnych i Polonii wiktoriańskiej z członkami Komisji Łączności Polonii i Polaków za Granicą: Zbigniewem Konwińskim – przewodniczącym Komisji oraz Markiem Rząsą i Jarosławem Rzepą – zastępcami przewodniczącego Komisji. W wydarzeniu uczestniczyli również Piotr Rakowski – Konsul Generalny RP w Sydney i Andrzej Soszyński – Honorowy Konsul Generalny RP w Melbourne.

Wieści z Ośrodków Zajęć Dziennych

W okresie od lipca do września 2026 roku w grupach zajęć dziennych GSS (Group Social Support) i CCBR (Community Centre Based Respite) zorganizowano różnorodne aktywności integracyjne, kulturalne, artystyczne i rozwijające sprawność umysłową. Seniorzy uczestniczyli m.in. w spotkaniach poświęconych rocznicy Powstania Warszawskiego, *high tea*, warsztatach pieczenia chleba oraz wyjściach do restauracji z okazji Christmas in July lub na muzyczne poranki. Wspólnie obchodzono jubileusze grup (5-lecia CCBR Highett I i GSS Reservoir oraz 4-lecia CCBR Highett II), urodziny członków grup, w tym setne urodziny pani Maria Zboińskiej z GSS Rowville. Zorganizowano także prelekcję o planowaniu przyszłej opieki i leczenia (GGS Brunswick) oraz spotkanie integracyjne grup GSS Sport i GSS Keysborough w Domu Polskim „Syrena".

Poniżej przedstawiamy migawki z wybranych zajęć:

Październik zapowiada się niezwykle ciekawie. **14 października** spotkamy się na dorocznym **Zjeździe Seniora** w Domu Polskim im. Jana Pawła II w Ardeer. Zaś w dniach **19–25 października** odbędą się aktywności w ramach **Get Online Week** – międzynarodowej akcji promującej bycie aktywnym w sieci. Tematem przewodnim warsztatów będzie sztuczna inteligencja.

We wrześniu pracownicy Ośrodków Zajęć Dziennych uczestniczyli w warsztatach z metod aktywizujących prowadzonych przez Agnieszkę Kaczmarczyk ze Stowarzyszenia KLANZA z Poznania. Trenerka odwiedziła również grupę CCBR Doveton.

Migawki z obozu dla uczestników programu NDIS

W dniach 14–16 września 2026 roku podopieczni programu NDIS uczestniczyli w obozie w Crib Point. W ramach wypoczynku popłynęli promem na Philip Island oraz przejechali się zabytkowm pociągiem po Półwyspie Mornington. W Domu pod Różą nie zabrakło przestrzeni na wspólne gotowanie, ognisko i tańce. Zapraszamy do obejrzenia migawek z obozu:

WYDARZENIA W IV KWARTALE 2026			
DATA	**WYDARZENIE**	**LOKALIZACJA**	**GODZINA**
22.09-3.10	Wystawa „Primary Instincts” Polskiej Fundacji Artystycznej	Galeria fortyfivedownstairs, Melbourne	12:00–19:00
1.10	Spotkanie z artystkami Olgą Dziemidowicz i Kasią Dudkiewicz	Galeria fortyfivedownstairs, Melbourne	17:30–18:30
3.10	Gala podsumowująca sezon 2026 | Western Eagles	Klub Polski w Albion	18:00
3.10	Koncert „Muzyka bez granic” | PolMusicA	Polski Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w Dandenong	18:30
4.10	Finał Konkursu Polskiej Muzyki w Australii PolMusicA	Melbourne Recital Centre	10:00–17:00
10.10	Obiad Parafialny – ośrodki w Ardeer, Geelong i St. Albans	Klub Polski w Albion	15:00
11.10	65-lecie Ośrodka „Polana”	Ośrodek „Polana” Healesville	10:00–18:00
11.10	How to make it Down Under: Polki w australijskim biznesie	Denton Corkel Marshall	14:00
11.10	Koncert laureatów Konkursu Polskiej Muzyki w Australii PolMusicA	Rex Theatre w Charlton	18:00
14.10	Zjazd Seniora	Dom Polski im. Jana Pawł II w Ardeer	11:00–15:00
17.10	Zabawa i kolacja parafialna Polskiego Sanktuarium Maryjnego w Essendon	Klub Polski w Albion	18:00
18.10	35-lecie Muzeum i Archiwum Polonii Australijskiej	Klub Polski w Albion	14:00
25.10	Festiwal Szkolny | Global Voices: The Community Languages Multicultural Festival	Charles La Trobe College, Kingsbury Drive, Macleod West	12:00–17:00
25.10	Klub Zdrowia	Dom Polski „Syrena” Rowville	15:00
7.11	Wielki Elvis Tribute Show	Dom Polski „Syrena” Rowville	17:30

14.11	Kolacja Koncertowa z okazji Święta Niepodległości	Klub Polski w Albion	16:30
15.11	Festiwal Polski na Federation Square	Federation Square, Melbourne	10:00–17:00
22.11	Andrzejki	Ośrodek „Polana” Healesville	Szczegóły zostaną podane bliżej imprezy
28.11	Zabawy andrzejkowe	Klub Polski w Albion, Dom Polski „Syrena” Rowville	Szczegóły zostaną podane bliżej imprez
13.12	Targi Polskie	Dom Polski „Syrena” Rowville	10:00–17:00
31.12	Zabawy sylwestrowe	Klub Polski w Albion, Dom Polski „Syrena” Rowville	Szczegóły zostaną podane bliżej imprez

DLA TWOJEGO
ZDROWIA
i SZCZĘŚCIA
KLUB ZDROWIA
W DOMU POLSKIM SYRENA
zaprasza na spotkania
W KAŻDĄ
OSTATNIĄ NIEDZIELĘ
MIESIĄCA
O GODZINIE
15:00
WSTĘP WOLNY!
WIĘCEJ INFORMACJI:
PAWEŁ
0423 212 764
Zdrowie
Dobrostan
Pozytywna energia
Lepsze życie
Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych
zdrowym stylem życia, dobrym samopoczuciem i miłą atmosferą!

Polish Australian Youth Gathering
III ZLOT
Polskiej Młodzieży w Australii
Jindabyne, Snowy Mountains
15-20 January 2027
Early bird deal
$500 $400
Lock in $400 with a $200 deposit by 14 September 2026
polishaustralianyouth.org.au @polishaustralianyouth

The Polish Museum and Archives in Australia Inc.
Muzeum i Archiwum Polonii Australijskiej
Polish Community Council of Australia
Celebrating 35 Years of
Preserving Polish Heritage
in Australia
Join us
on
SUNDAY, 18 OCTOBER,
2.00 PM
at the
ALBION POLISH CLUB
in great company to celebrate with
ENTERTAINMENT, SILENT AUCTIONS,
GREAT FOOD, RAFFLES, MERCHANDISE
& A NEW EXHIBITION
TICKETS
$40
PER PERSON
PURCHASE ONLINE:
https://www.trybooking.com/DOMKH
by 11 OCTOBER 2026.
We would be delighted by your presence as we celebrate this important milestone and look forward to welcoming you to a memorable afternoon and evening of history, culture and community.
CONTACT: Maria Peszek –
E: polishmuseumarchivesaustralia@gmail.com
M: 0409 335 789
FINANCIALLY SUPPORTED BY
Consulate General
of the Republic of Poland
in Sydney

POLANA
CAMP
SAVE THE DATE
65
lat
POLANA CAMP
65 LAT TRADYCJI, PRZYJAŹNI I WSPOMNIEŃ
11 PAŹDZIERNIKA 2026
OŚRODEK OTWARTY OD GODZINY 10.00 DO 18.00.
GŁÓWNE UROCZYSTOŚCI O GODZINIE 12.00.
WSTĘP WOLNY
DLA GOŚCI PRZEWIDZIANY JEST POCZĘSTUNEK

Polish Community Care Services 'PolCare' serves Poles in Victoria by delivering the following government-funded programs:

Support at Home (SaH) – Assistance for vulnerable people aged 65 and over

National Disability Insurance Scheme (NDIS) – Assistance for people with disabilities

Polish Community Volunteering Program – Volunteer visits to nursing homes and seniors with **Support at Home (SaH)**

Commonwealth Home Support Programme (CHSP):

Social Support Group & Centre Based Respite
Day centre programs for seniors

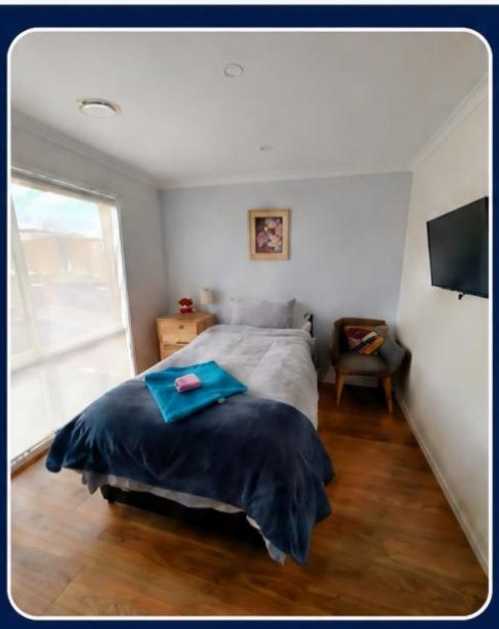
Domestic Assistance, Transport, Meals
Specific support programs for seniors

Social Support Individual
Home visits and phone contact provided by our friendly volunteers, Telelink, assistance with shopping

Home Maintenance and Basic Gardening

Flexible Respite
Respite care in homes (24h), in respite house in Crib Point or in groups (CBR)

Personal Care
Assistance with maintaining hygiene and personal grooming

RESPITE HOUSE
Rose Cottage

- Daytime respite from 10 am to 3 pm
- Multi-day respite available
- Qualified bilingual staff and volunteers
- Accessible accommodation and garden
- Tourist attractions nearby
- Transport services available
- Men's Shed

Crib Point, Mornington Peninsula

Biuletyn 3/2026 (wrzesień) • **Opracowanie:** Zespół Federacji i Biura „PolCare" • **Redakcja:** Justyna Tarnowska